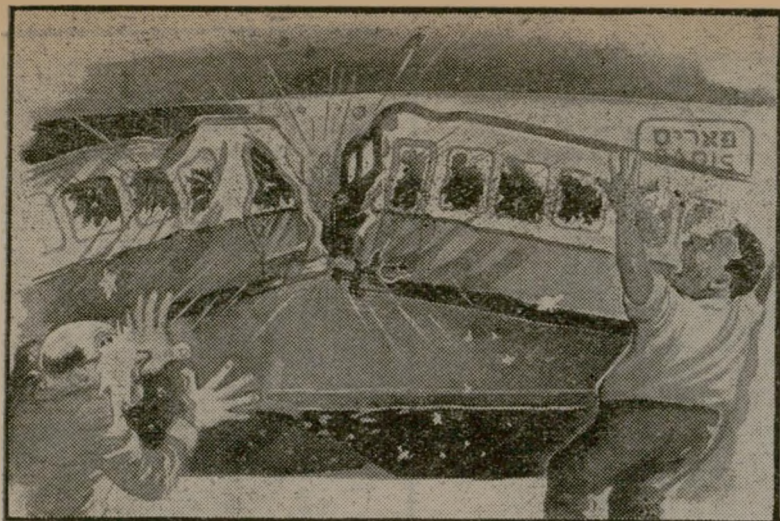

תמונת ה"כרמלית" הראשונה*
בדיקטורה לא תתכן יעילות

במקום שם קיים מיסטר דיקטטורי עומדים בסכנה לא רק חופש העיתונות וזכות האזרח לדעת על הנעשה בעירו ובכספו, אלא גם חייו ובריאותו. במסטר כזה, בו אין כל ביקורת על פעולת המנגנון השולט, מגיעים לעמדות מפתח מקצועיות לא-דחוקא בעלי הנתונים המקצועיים המתאימים. מגיעים לשם גיבוי ניקים המקורבים לשליט. גיבויים כאלה מסוגלים לגרום, למשל, לאסונות כמו אלה שפקדו פעם אחר פעם את הכרמלית.

הממשלה

עובי זעם לאשכול

לוי אשכול היה האיש הפופולארי ביותר בחוגי השלטון לפני שלושה שבועות. אז שרו כולם שיר הלל לבעל מעשה המיר ככה. אולם גיבור היום לא נשאר גיבור החודש, ולא כל שכן גיבור השנה. ההתקפה על אשכול החלה במפא"י כמעט מייד — ומכיוונים שונים. הגורמים בין השאר:

● זעמם האישי של שלושת השרים, אשר משרדיהם הובטחו בשלבים שונים של המשא-ומתן למפלגות אחרות, כך שכמעט נשלו מעמדותיהם. השלושה: משה דיין, גיורא יוספסל, פנחס ספיר. הפגיעה הפוטנציאלית בספיר הרגיוזה גם את גולדה מאיר, המודעה עמו במקרים רבים, בעיקר בפרשות פנים-מפא"י ובהשגחה המשותפת לנעריה הצעיר.

● פחדם של נעריה הצעיר מפני עליית חשיבותו של אשכול, שהפך למעשה יורש-צצר מוכר, מגוי וגמור עם פרס, דיין, אלמוני ושות' להוריד את ראשו של שר האוצר, לפני שהלה יתכנס סופית בעמדתו זו. הם סומכים גם על גישתו המסורתית של דויד בן-גוריון, שלא אהב מעולם יורש-צצר.

אמר לא מכבר משה דיין, בחוג מקורבים: "אני מתנגד ללבנוניזציה, אך אני בו לאש-כולניזציה".

● התנגדותם הגוברת והולכת של עסקי קני מפא"י בהסתדרות ובעיריות, החוששים כי מדיניות המסיהחמם של אשכול תפגע קשה במפא"י בבחירות להסתדרות (אביב 1963) ולעיריות (סתו 1963). על רקע זה מוסברת גם התנפלות הפומבית של מרדכי נמיר, ראש עיריית תל-אביב, על אשכול במזנון הכנסת.

התנגדויות אלה עדיין אינן מסכנות את אשכול. אך שר-האוצר, שהוא פוליטיקאי ותיק וממולה, לא זילזל באותות-הסכנה. אחת המסקנות: הוא ויתר על נסיעתו לאמריקה, כדי שיוכל לכהן כממלא-מקום ראש-הממשלה בעת נסיעתו של בן-גוריון לברוקלין. אשכול לא רצה להניח כהונת-ייצוג זו לאיש זולתי.

מפלגות

העוגה השלמה

אפשר לאכול עוגה ולהשאיר אותה שלי — זאת הוכיחו השבוע אנשי אחדות העבודה. לאחר שהתפרסם עניין העושים רצו להופיע כמגיני טוהר-הנשק הישראלי. לכן הגישו שאילתה לראש הממשלה ב" (חמשד בעמוד 6)

* כפי שצוירה עליידי צייר העולם הזה בשער הסופר על התאונה שהושגרה בסוד.

במדינה

העם

הזכות לדעת

השבוע קרה מאורע בחיפה, שלימד הרבה על תפקידה של העיתונות במסטר דמוקרטי, ועל היחס השורר לעיתונות זו במדינה. המאורע: אסון שקרה לכרמלית, בשעה שעובדי הרכבת התחתית החיפאית עמדו לבצע בה תיקון עונתי. בגלל תקלה טכנית הידרורה הרכבת במידרון הכרמל, התרסקה כליל. צעדה הראשון של עיריית חיפה, ה' מנהלת את הכרמלית היה למנוע גישה של עיתונאים למקום האסון, ועליידי כך למנוע גילוי העובדות המלאות לציבור. לפני כשנה וחצי קרתה תאונה דומה, גם אז הידרורה הכרמלית במידרון ההר, התרסקה בתחנתה הסופית בכיכר פאריס. על-פי הוראה אישית של אבא חושי הוטל אז איפול מוחלט על התאונה, עד שאפילו לא פורסם כי בכלל קרתה תאונה. היה זה העונם הזה (1172) שגילה את פרטי האסון, אשר יכול היה בקלות לעלות בחיי אדם. העונם הזה אף הצביע על הליקויים שגרמו לתאונה זו — ליקויים שלפי כל ה' סיכונים אף גרמו לתאונה החמורה של השבוע. בזאת מילא שבועון זה אחת מ' שליחויותיו החיוניות של עיתון חופשי: לחשוף פגעים, על מנת להזהיר מפני היש' נותם. אולם העיתונות בכללותה, בלחץ של אבא חושי, התעלמה אז מגילוי זה, ו' העניין הוסר מסדר היום.

גיבוי חסר-תקדים. כאשר גישנה ה' שבוע האסון, חשו עיתונאי חיפה על בשרם את יחסו של אבא חושי לעיתונות החופשית. כל הכניסות לכרמלית היו חסומות בפניהם, עד שלבסוף נקטו צעד חסר-תקדים בחיפה. הם כתבו את מיכתב-הגיבוי הבא: "הגנו להביע בזה את מחאתנו החריפה ביותר על האמצעים שנקטה עיריית חיפה כדי למנוע מעיתונאים למלא תפקידם הצרי בורי בכיסוי התאונה שאירעה לכרמלית בסוף השבוע האחרון.

"אנו רואים במניעת הכניסה מעתונאים למקום-התאונה על מנת לדחף לציבור ה' רחב באופן בלתי-אמצעי על מה שקרה — פגיעה חמורה בחופש העיתונות. אנו רואים בחומרה רבה את העובדה, שרק צלם אחד, שנבחר עליידי העירייה, הורשה להיכנס למקום-התאונה ולצלם בהתאם להנחיות ר' לביקורת צנזוראלית של צילומיו — לפני העברתם לפרסום בעתונות. גישה זו אינה תואמת את חופש העיתונות בישראל. לא נוכל לעבור לסדר-היום על מקרה חמור זה של פגיעה בחופש-העיתונות ואנו תובעים לאפשר לעיתונאים לבקר במקום התאונה ולצלמים לצלם מה שימצאו לנכון — עוד היום.

"כרמלית הוא מפעל ציבורי עירוני ו' איננו יכולים להבין איך אפשר להטיל איפול ואיסור ביקור עיתונאים וצלמים לאחר ה' תאונה. הציבור הרחב רשאי וחייב לקבל את האינפורמציה המלאה והבלתי-אמצעית על מה שאירע בתאונה, דבר שמנעת מ' מנו. כל מסירת ידיעה או צילומים מכחנים או מצונזרים איננה נותנת לציבור את ה' אינפורמציה החופשית לה הוא זכאי במש' טר דמוקראטי."

עדיית הגיבויים. הציבור יכול היה ללמוד שיעור נוסף מאסון הכרמלית:

היא..

"BLENDED"

20 סיג' 75 אג.

סיגריות פילטר
KING SIZE

תוצרת דובק - ערבות לטיב

פרסום דבר יעקבסן

מה הרקע לכל "עסקי הביש" ו"הפרשות" מ-1948 עד 1961? איך נוצרה "בעיית הפליטים"? מה הביא למלחמת סיני? כל זה מצוי בספר החדש: